

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
6.Bf.10/2013/19. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a **2014. október 1.** napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt **vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2012. december 11. napján kihirdetett 24.B.1277/2011/37. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 3 (három) év fogházbüntetésre enyhíti.

A vádlott a büntetés fele részének kitöltését követően feltételes szabadságra bocsátható.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezéseit helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 102.996,- (egyszázkettőezer-kilencszáz-kilencvenhat) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék a 2012. december 11. napján kihirdetett 24.B.1277/2011/37. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk.166.§ (1) bekezdésébe ütköző emberölés bűntettének kísérletében, ezért őt 4 évi fogházbüntetésre és 4 évi közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés tartamába a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. Az előterjesztett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt tárgyakról, valamint kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 554.482,- ft bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson az ügyész a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést, a védő elsődlegesen felmentés másodsorban, enyhítés érdekében fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF581/2012/4. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A védő a fellebbviteli nyilvános tárgyaláson megtartott perbeszédében mindkét irányú fellebbezését fenntartotta. Felmentésre irányuló indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy védenca jogos védelmi helyzetben volt, mivel jogtalan támadás érte. Ezért e büntethetőséget kizáró okra figyelemmel indítványozta védenca felmentését. A cselekmény jogi minősítését illetően kifejtette, hogy tévesen vont az elsőfokú bíróság kizárólag az elkövetés eszköze alapján következtetést arra, hogy a vádlott szándéka emberölésre irányult. Nem kétséges, hogy részéről volt az élet kioltására irányuló kijelentés, de ez indulati kijelentésnek tekinthető, ebből megalapozottan nem lehet a szándékra vonatkozóan következtetést levonni. Egyébként a vádlott soha korábban ilyen fenyegetést nem alkalmazott, illetve hasonló cselekményt sem követett el. Nyilvánvaló, hogy a jelen helyzetben, a vádlottnál az élet kioltásával kapcsolatos kijelentése nem jelentette azt, hogy azt végre kívánja hajtani. Értékelni kellett volna továbbá azt is, hogy a vádlott nem azonnal célirányos szűrő mozdulatot alkalmazott a sértettel szemben, hanem először hadonászó, kaszaboló mozgása volt. Maga a szakértő sem azt állapította meg, hogy egyértelműen erős szűrő mozdulat történt a részéről. Az lehetett közepes is, amibe esetleg a sértett belemozdult. A szándék tekintetében következtetést lehet levonni abból is, hogy amikor a szűrés megtörtént utána a vádlott nem ment vissza, hogy folytassa vagy befejezze a cselekményt. Még a sértett és élettársa vallomásának elfogadása mellett sem lehet emberölés kísérletére következtetést levonni, csak súlyos testi sértés büntetése. Kifejtette továbbá, hogy a vádlott az elkövetés idején enyhe fokban korlátozva volt a beszámítási képességét illetően. Figyelembe kell továbbá venni azt, hogy 60 éves koráig büntetlen előéletű volt, azt hogy állapota az eljárás megindulásához képest is változott, rosszabbodott. Ma már egyik kezét sem tudja megfelelően használni, és gondnokság alá is helyezték. A másodfokú tárgyaláson is úgy nyilatkoztak a szakértők, hogy a vádlott börtönbüntetése megfelelő kezelés mellett hajtható csak végre. Célszerű lenne inkább jelentősen enyhíteni a kiszabott büntetést. Mindezek alapján elsősorban védenca felmentését, másodlagosan cselekménye súlyos testi sértés büntetének minősítését és büntetésének enyhítését indítványozta.

Az ügyész a nyilvános tárgyaláson megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kifejtette azon álláspontját, hogy a szakértői vélemények megerősítették az elsőfokú ítéletben rögzített tényállást, a védő pedig egyértelműen a bírói mérlegelést támadja. Abban nem téved a védő, hogy a cselekmény kifejtésének elején, első szakaszában a vádlottnak, valóban volt kaszáló mozdulata is, azonban még a sodrófával kifejtett elhárító mozgás hatására sem adta fel a szándékát, ölésre utaló kijelentése is volt, majd határozott, célzott szűrő mozdulattal támadta a sértettet. Álláspontja szerint az emberölés büntetést eshetőleg szándékkal valósította meg. Az elbírálás idején hatályos büntetőtörvény kedvezőbb a vádlottra nézve, mint az elkövetés idején hatályos, ezért ebben a tekintetben indítványozta az ítélet megváltoztatását, egyébként az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által előadottakhoz. Úgy nyilatkozott, hogy nem hibás, és a felmentését kérte.

A vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A védőnek a felmentésre irányuló fellebbezése, valamint a vádlott az erre irányuló nyilatkozata nem alapos.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. Helyesebb lett volna, ha az igazságügyi elmeszakértői véleményt készítő szakértők, a tárgyaláson történő előterjesztéskor, illetve a vélemények ütköztetésekor teljes létszámban jelen vannak, mert a Be.101.§ (2) bekezdésében foglalt rendelkezés következetes alkalmazásából ez következne. Megállapítható, azonban, hogy ez a körülmény nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására, a bizonyítás törvényessége biztosított volt, mert a szakértők az eredetileg írásban előterjesztett véleményüket meghallgatásuk során nem változtatták meg, továbbá meghallgatott szakértők egyértelműen úgy nyilatkoztak a tárgyaláson, hogy az elmeállapot kérdésében ők kompetensek, és nincs olyan eleme a szakvéleményeknek, amely kizárólagosan nélkülük készült volna, illetve bármilyen szempontból ellentétes lenne álláspontjukkal. Ezen kérdés tekintetében egyéként az elsőfokú bíróság a tárgyaláson a jelenlévő szakértőket nyilatkoztatta és álláspontját az ítélete 9. oldal utolsó bekezdésében megindokolta.

A Fővárosi Törvényszék a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott mind a nyomozás, mind a tárgyalás során tagadta a bűncselekmény elkövetését. Megállapítható azonban, hogy kizárólag ebben volt következetes, mert egyébként a sértett sérülésének keletkezése tekintetében az eljárás különböző szakaszaiban egymásnak ellentmondó vallomásokot tett. Ezért nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállást a vádlott tagadó nyilatkozataival, illetve különböző tartalmú védekezéseivel szemben **sértett** nyomozás és tárgyalás során tett következetes vallomásai, a sértett barátnőjének az az események idején a helyszínen észlelték alapján tett tanúvallomása, továbbá a tárgyaláson kihallgatott objektív tanúknak, a vádlottra nézve terhelő vallomásai, az igazságügyi orvos-szakértő vélemény, az igazságügyi elmeszakértői vélemények, a lefoglalt tárgyi bizonyítási eszközök, valamint okirati bizonyítékok alapján állapította meg. A törvényszék ítélete 3. oldal közepétől, a 10. oldal második bekezdéséig értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, és logikus meggyőző magyarázatát adta annak, miért nem a vádlotti tagadást, és az ahhoz kapcsolódó különböző tartalmú védekezéseket fogadta el a tényállás alapjául. A lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján rögzítette az elkövetés körülményeit, azt hogy a vádlott indulatos állapotban, szitkozódva egy 15 cm-s pengehosszúságú késsel ment be a sértett lakásába, ott az élet kioltására utaló kijelentést tett, majd nagy erővel a mellkas bal oldalán szúrta meg a sértettet. A szúrás ereje folytán a kés a XI. bordát átmetszette a mell- és hasüregbe nem

hatolt be. A sértettnek ténylegesen négy hét gyógytartamú sérülése keletkezett. A vádlotti magatartás súlyosabb sérülés előidézésére is alkalmas volt, ténylegesen a késnek a bordában való elakadása akadályozta meg, hogy a hasüregbe, mellüregbe behatoljon. Az, hogy súlyosabb, akár életveszélyes sérülés nem keletkezett, csak a véletlennek volt köszönhető.

Az ügyben elsőként a nyomozás során **szakértő1** és **szakértő2** igazságügyi szakértők adtak, igazságügyi elmeszakértői véleményt. Ennek lényege szerint a vádlott sem az elkövetés, sem a vizsgálat idején nem szenvedett kóros elmeállapotban, így a cselekménye társadalomra veszélyességének felismerésére, és e felismerésnek megfelelő cselekvésre képes volt, abban nem volt korlátozva. A vádlott egyébként alkoholfüggő és a bűncselekmény elkövetése idején a szokványos ittasság állapotában volt. Az ügyben a második alkalommal a tárgyalási szakban **szakértő3** és **szakértő4** igazságügyi szakértők, valamint **szakértő5** igazságügyi pszichológus szakértő adtak igazságügyi elmeorvos szakértői véleményt. Ennek lényege szerint a vádlott a bűncselekmény elkövetése idején enyhe fokban korlátozva volt abban, hogy cselekménye következményeit felismerje, vagy e felismerésnek megfelelően cselekedjék. Álláspontjuk szerint a cselekménykori ittas állapota a büntetőjogi beszámítási képességet nem befolyásolta. Nyilatkoztak továbbá arra vonatkozóan, hogy a vádlottnál a vizsgálat idején észlelt kóros elmeállapot súlyos fokban korlátozta őt a beszámítási képességet illetően. Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson egymás jelenlétében meghallgatta a különböző tartalmú véleményeket előterjesztő szakértőket, ütköztette álláspontjukat, majd mérlegelési jogkörében a tárgyalási szakban előterjesztett, újabb igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény megállapításait fogadta el. Ezzel kapcsolatban értékelését az elsőfokú ítélet 9. oldal utolsó előtti bekezdésében foglalta össze. Azt rögzítette, hogy a vádlott a tárgyalási szakban súlyos fokban korlátozva volt abban, hogy cselekménye következményeit felismerje és e felismerésnek megfelelően cselekedjék, illetve az elkövetés idején enyhe fokú korlátozottság állt fenn nála.

A másodfokú bíróság az ügyben eredetileg nyilvános ülést tűzött ki, azonban közvetlen észlelése, a szakértők a vádlott szellemi állapota romlására vonatkozó nyilatkozatai, valamint a gondnokság alá helyezés iránti eljárás megindulásáról való tudomásszerzés miatt szükségesnek látta az ügyben további szakértői vizsgálat lefolytatását.

A tárgyalásra történő áttérés mellett a Budapesti Orvosszakértői Intézetet rendelte ki a vizsgálat elvégzésére, azzal, hogy a vizsgálat során elmeorvos szakértő és belgyógyász szakértő járjon el. A harmadikként eljáró szakértői párost annak megválaszolására hívta fel, hogy a korábbi elmeorvos-szakértői vizsgálat óta a vádlott állapotában változás, javulás, vagy romlás következett -e be. A korábban eljáró szakértői párosok szakvéleményei közötti különbség miből adódik, az feloldható-e? A vádlott betegségei mennyiben érintik, befolyásolják életminőségét, korlátozzák - e mindennapi életvitelben? Ezek a büntetés-végrehajtási intézet keretei között kezelhetőek-e? Az előterjesztett igazságügyi szakértői vélemény az

általános elváltozások, megbetegedések körében a vádlott korábbi bokatorrését, súlyos koponyasérülés után megmaradt, a két oldali fülműtét után is, maradó nagyothallását, lábszárfekélyt, jobb agyalapi magvérzés utáni állapotát, érlemeszedést, alsó végtagi verőér szűkületet, visszerességet, magas vérnyomást, szeszfüggést, dűll mirigy megnagyobbodást, és bal tenyér kötőszöveti zsugorodást sorolt fel. Az elmeorvosi rész eddig még nem teljesen tisztázott kór eredetű, elsősorban érrendszeri és mérgeződések agybántalmak talaján kifejlődött pillanatos tudatzavarokkal társult tónusvesztés nélküli elfordulásos, részleges mozgásos jelenségek mellett, hangulati érzelmi esékenységgel, indulatvezéreltséggel, szellemi teljesítő képessége változékonyságával jellemezhető, szervi megalapozottságú személyiségtorzulással járó kórlélektani tünetcsoportot tüntetett fel, amellyel kapcsolatban felvetődik gócos jobb halántékkal lebezi kiindulás, pillanatos tudatvesztésekkel társuló tonusvesztés nélküli, elfordulásos, részleges mozgásos jelenségekkel és összetett kórlélektani tünetképzéssel járó epilepsziás mechanizmus lehetősége, mely a szakértők szerint további ideggyógyászati kivizsgálást igényel. Nyilatkoztak továbbá arra, hogy e betegség igazolhatóságát követően a vádlott életminőségét, mindennapi életvitelét, más idült betegségeknél jobban nem érinti, kezelése büntetés-végrehajtási intézet keretei között is biztosítható.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a másodfokú eljárásban előterjesztett igazságügyi szakértői vélemény nem ad teljes egészében választ a feltett kérdésekre, ezért tárgyalás keretében **szakértő6** igazságügyi orvosszakértő, és **szakértő7** igazságügyi ideg-elme, belgyógyász szakértő meghallgatására került sor. Ennek során a szakértők egyértelműen nyilatkoztak arra vonatkozóan, - és ezzel az írásban előterjesztett szakvéleményüket kiegészítették, - hogy a beszámítási képesség tekintetében az elsőfokú tárgyalás idején előterjesztett **szakértő3**, **szakértő4** és **szakértő5** szakértők által adott szakvélemény megállapításait fogadják el, tehát azt, hogy a vádlott a cselekmény elkövetése idején enyhe fokban korlátozva volt a beszámítási képességét illetően. Kifejtették továbbá, hogy ezen az állásponton az sem változtatna, ha a részletes és az orvos csúcstechnológia igénybevételel lefolytatott vizsgálat eredményeként az általuk említett epilepsziás mechanizmus igazolódna. Ez magát az elváltozás jellegét világítaná meg jobban, a büntetőjogi beszámítási képesség tekintetében eltérő eredményt nem jelentene. A vizsgálatkori állapot tekintetében sem vitatható az ügyben másodikként eljáró szakértők megállapítása, annál is inkább mert a vádlott aktuális állapota egyfajta hullámzást mutat. Megerősítették továbbá a szakértők azokat a megállapításokat, hogy a vádlott börtönbüntetés elviselési képessége ellenőrzése mellett nem különbözik az átlagostól, figyelemmel arra, hogy a büntetés-végrehajtási körülmények között mind az orvosi, mind a szükséges ápolói szolgáltatás rendelkezésre állhat.

Összességében megállapítható, hogy a másodfokú bíróság által kirendelt és tárgyalás során meghallgatott igazságügyi szakértők álláspontja a vádlott beszámítási képességét illetően az elsőfokú bíróság által elfogadott szakértői véleményt támasztotta alá. Egyértelműen nyilatkoztak továbbá, a vádlott börtöntűrő

képességével kapcsolatban is. Nem merült fel tehát a másodfokú eljárásban olyan további tény vagy bizonyíték, amely eltérő tényállás megállapítását eredményezhetné. Összességében rögzíthető, hogy a Fővárosi Törvényszék által leírt tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata alapjául elfogadta.

A másodfokú bíróság a védőnek a hivatásos gondnok meghallgatására, valamint a részletes ideggyógyászati vizsgálatnak a büntetőeljárás keretei között történő elvégzésére irányuló indítványát elutasította. A büntetőjogi értelemben lényeges kérdésekre, így a börtöntűrő képesség, valamint a beszámítási képesség tekintetében, a másodfokú bíróság választ kapott, valamint a korábbi álláspont megerősítést nyert, így az ügyben további bizonyítás lefolytatása csupán az eljárás szükségtelen elhúzódását eredményezné. (Nem vitatható természetesen az a körülmény, hogy a vádlott állapotának gondos diagnosztizálása és megfelelő kezelése érdekében az ideggyógyászati vizsgálat szükséges lehet).

Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor **vádlott** bűnösségét a Btk. 166.§ (1) bekezdésében ütköző emberölés büntettének kísérletében állapította meg. A védőnek az enyhébb jogi minősítés megállapítására, így a vádlott bűnösségének, súlyos testi sértés büntettében való megállapítására irányuló indítványa nem alapos. A törvényszék ítélete 10. oldal 3. bekezdésétől a 11. oldal 4. bekezdéséig megfelelő részletességgel foglalkozott a vádlotti cselekmény minősítésével. Helytállóan hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság 15. sz. Írányelvében kifejtettekre, mely iránymutatás lényegében azonos módon került kifejtésre a Kúria Büntető Kollégiumának 3/2013. BJE. határozatában. Helyesen jutott az elsőfokú bíróság az elkövetés eszközének, a vádlott kijelentésének, a sértett támadott testtájának, a szúrásnak, mint támadó mozdulatnak, valamint a szúrás erejének elemzése alapján arra, a következtetésre, hogy a vádlott szándéka az élet kioltására eshetőlegesen kiterjedt. Belenyugodott abba, hogy tettének következménye akár az is lehet, hogy a sértett életét veszíti.

A másodfokú bíróság nem értett egyet a fellebbviteli főügyészség azon álláspontjával, hogy a vádlott cselekményét a Btk. 2. §-ára figyelemmel a cselekmény elbírálásakor hatályos Btk. alapján bírálja el.

Figyelemmel a vádlottal szemben alkalmazott jogkövetkezményre, nem kedvezőbbek a vádlottra a hatályos Btk. rendelkezései.

A vádlottnak és védőjének az enyhítésre irányuló fellebbezése ugyanis alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan tárta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket. Az enyhítő körülményeket a másodfokú bíróság a további időmúlással egészíti ki. A vádlott egészségi állapota tovább romlott, a

cselekmény elkövetésekor beszámítási képessége korlátozott volt, korábban nem került összetűzésbe a törvénnyel. Minderre, valamint a vádlottnak a tárgyaláson is tapasztalt, illetve a gondnokság alá helyezésében is megnyilvánult fizikai és mentális állapotára figyelemmel, a vele szemben kiszabott szabadságvesztést 3 évi fogházbüntetésre enyhítette, és a Btk.47.§ (3) bekezdésének alkalmazásával úgy rendelkezett, hogy a vádlott a büntetés fele részének kitöltését követően feltételes szabadságra bocsátható. (Bkf.2000/45). A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottal szemben ez a büntetés is megfelelően szolgálja a Btk. 37.§-ában írt büntetési célokat.

A Fővárosi Törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú bíróság - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

Az ítélőtábla a másodfokú eljárásban felmerült 102.996,- forint bűnügyi költséggel kapcsolatban úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli a Be.381.§ (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

A Fővárosi Ítélőtábla ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2014. október 1.

. Török Zsolt s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László s.k.
előadó bíró

Dr. Fatalin Judit s.k.
szavazó bíró

A Fővárosi Törvényszék ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2014. október 1.

Dr. Török Zsolt s.k.
a tanács elnöke